

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601;
приймальня: (044) 226-22-08; загальний відділ: (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
e-mail: minregion@minregion.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України надсилає на погодження проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин», розроблений у зв'язку із прийняттям Закону України від 18.05.2017 № 2047-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

Просимо погодити проект наказу у п'ятиденний термін.

Додатки:

- 1) Проект наказу на 24 арк.;
- 2) Пояснювальна записка на 2 арк.;
- 3) Аналіз регуляторного впливу на 8 арк.;
- 4) Повідомлення про оприлюднення 2 арк.

Заступник Міністра

Е.Б. Кругляк

Токаренко В.В.
Габрилевич Ю.Ю.
207-18-06

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
№719-557 від 16.01.2018

0.31

Державна регуляторна служба України
№ 1184/0/19-18 від 29.01.2018

222789

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

ДКУД _____

Н А К А З

_____. 2018

№ _____

Про затвердження Порядку
повторного використання
очищених стічних вод та осаду
за умови дотримання нормативів
гранично допустимих концентрацій
забруднюючих речовин

Відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», пункту 8 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, що додається.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства регіонального
розвитку, будівництва та житлово –
комунального господарства України

№ _____

Порядок
повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови
дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій
забруднюючих речовин

I. Загальні положення

1. Порядок повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (далі - Порядок) розроблено на виконання вимог статті 11 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

2. Порядком встановлено вимоги щодо повторного використання очищених стічних вод та осаду стічних вод, які утворюються в процесі роботи очисних споруд централізованого водовідведення населених пунктів.

3. Вимоги Порядку поширюються на суб'єктів господарювання, які мають право постачати (далі - постачальники) та використовувати (далі - споживачі) очищені стічні води та осади, які утворюються в процесі роботи очисних споруд централізованого водовідведення населених пунктів.

4. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають такі значення:

осади стічних вод – осади, що утворюються на каналізаційних очисних спорудах у процесі видалення забруднень зі стічних вод;

очищені стічні води – води, що скидаються з каналізаційних очисних споруд після завершення процесу очищення;

оброблені осади стічних вод – осади стічних вод, які зазнали впливу механічних, біологічних, хімічних, термічних або будь-яких інших методів впливу з метою зниження шкідливого впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище при їх подальшому використанні;

партія осаду стічних вод – будь-яка кількість осаду стічних вод однієї якості для відвантаження чи зберігання, вагою не більш як 200 тонн;

повторне використання очищених стічних вод – використання очищених стічних вод для зрошування і як технічної води в промисловості з метою скорочення забору для цих цілей води поверхневих та підземних джерел;

повторне використання осадів стічних вод - використання осадів стічних вод у сільському господарстві, інших галузях промисловості та регулювання його використання таким чином, щоб запобігти шкідливому впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;

технічна вода - вода, що за своєю санітарно-технічною якістю може використовуватись для технологічних потреб виробництва, але непридатна для споживання людиною.

Інші терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та Законі України «Про альтернативні види палива».

II. Порядок повторного використання очищених стічних вод

1. Очищені стічні води за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин можуть використовуватися для зрошування в сільському і лісовому господарстві та як технічна вода для забезпечення виробничих процесів у промисловості.

2. Повторне використання очищених стічних вод для зрошування повинно відповідати таким вимогам:

1) для зрошування очищені стічні води повинні використовуватися із застосуванням меліоративних систем, які побудовані відповідно до ДБН В.2.4-1-99 «Меліоративні системи та споруди»;

2) якість очищених стічних вод для зрошування оцінюють за критеріями, що встановлені ДСТУ 2730:2015 «Захист довкілля. Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії» та ДСТУ 7286:2012 «Якість природної води для зрошення. Екологічні критерії»;

3) при використанні очищених стічних вод для зрошування технологічний регламент роботи каналізаційних очисних споруд повинен передбачати отримання очищених стічних вод з вмістом забруднень, що

відповідають вимогам ДСТУ 7369:2013 «Стічні води. Вимоги до стічних вод і їхніх осадів для зрошування та удобрення»;

4) заборонено використовувати для зрошування очищені стічні води, в яких концентрація забруднень за одним або декількома показниками перевищує нормативи вмісту токсичних елементів в очищених стічних водах, що використовуються для зрошування, які наведено в додатку 1;

5) у технологічному процесі очищення стічних вод при використанні очищених стічних вод для зрошування стадія знезараження є обов'язковою;

6) заборонено використовувати для зрошування очищені стічні води, в яких містяться патогенні кишкові бактерії, вірулентні віруси, життєздатні яйця геогельмінтів, цисти патогенних кишкових найпростіших;

7) очищена стічна вода є придатною для зрошування, якщо кількість бактерій групи кишкових паличок (коліформних мікроорганізмів) у 1 дм³ стічної води, що досліджують (індекс БГКП), не перевищує 1000 колонієутворюваних одиниць (мікроорганізмів) у 1 дм³ (КУО/дм³), кількість колі-фагів у 1 дм³ не більше ніж 1000 бляшкоутворювальних одиниць (БУО/дм³);

8) ділянки для зрошування з використанням очищених стічних вод повинні відповідати умовам для вибору ділянок для зрошування з використанням очищених стічних вод, що наведені в додатку 2;

9) контроль якості очищених стічних вод відповідно до регламенту роботи каналізаційних очисних споруд (далі – КОС) забезпечують організації, що експлуатують КОС;

10) контроль за використанням меліоративних земель при зрошенні очищеними стічними водами здійснюється відповідно до Закону України «Про меліорацію земель»;

11) при підготовці очищеної стічної води та її використанні для зрошування необхідно дотримуватися правил охорони праці.

3. Умови використання очищених стічних вод у різних галузях промисловості як технічної води визначаються галузевими нормативами.

III. Порядок повторного використання осадів стічних вод

1. Згідно з ДБН В.2.5 - 75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди Основні положення проектування» осади, що утворюються в процесі очищення стічних вод, повинні проходити обробку, яка забезпечує їх повторне використання, раціональне використання території, захист ґрунту, ґрунтових вод і атмосфери, можливість утилізації біогазу (для населених пунктів з кількістю еквівалентних жителів 300000,0).

Повторне використання осадів як джерела отримання органічних добрив та альтернативного виду палива включає впровадження технологічних прийомів знезараження та сушки осадів.

Осади стічних вод, які пройшли необхідні технологічні стадії обробки, можуть використовуватися як добриво та/або альтернативне паливо.

2. Повторне використання осадів стічних вод як добрива повинно відповідати таким вимогам:

1) допустимі показники осадів стічних вод для можливості їх використання як добрива наведено в додатку 3;

2) порядок розрахунку дози внесення осадів у ґрунт як добрива наведено в додатку 4;

3) ділянки для використання осадів стічних вод повинні відповідати умовам розташування ділянок для використання осадів стічних вод як добрива, які наведено в додатку 5;

4) використання осадів стічних вод як добрива на ділянках, де концентрація одного або декількох важких металів у ґрунті перевищує гранично допустимі значення, заборонено;

5) забороняється використання осадів стічних вод на пасовищах під час випасу на них худоби;

6) забороняється використання осадів стічних вод під кормові культури менш ніж за місяць до їх збирання;

7) забороняється використання осадів стічних вод під овочеві та плодові культури, які безпосередньо контактують з ґрунтом, впродовж не менш ніж десять місяців до збирання врожаю та в період збирання врожаю;

8) при використанні осадів стічних вод на ґрунтах з рН менше 6 необхідно зменшити дозу внесення осадів з урахуванням підвищеної мобільності солей важких металів.

3. Перед використанням осадів стічних вод як добрива в них визначаються показники, що наведені в додатку 3. Визначення показників проводиться лабораторіями, що здійснюють свою діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища відповідно вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

4. При незмінності вмісту важких металів у стічних водах, що надходять до КОС, аналіз осадів проводиться один раз на півроку.

5. Відбір проб для проведення аналізу осаду стічних вод та ґрунту проводиться відповідно до порядку відбору проб осаду, що наведений в додатку 6.

6. При використанні осадів стічних вод як добрива на КОС фіксуються та зберігаються протягом десяти років відомості про:

1) загальну кількість осадів стічних вод, що утворилися в процесі очищення стічних вод;

2) кількість осадів стічних вод, що була використана як добрива;

3) склад та властивості осаду стічних вод за показниками, що наведені в додатку 3;

4) технологічні прийоми обробки осадів стічних вод, які були застосовані перед їх використанням як добрива;

5) назву та адресу організації, що використала осади стічних вод як добриво;

6) місце розташування ділянок, на яких використовувалися осади як добриво.

7. При використанні як добрива осади стічних вод відвантажуються партіями.

На кожну партію осаду стічних вод постачальник надає супроводжувальні документи, в яких вказується:

- 1) назва та адреса постачальника;
- 2) технологічні прийоми обробки осадів стічних вод, які були застосовані для їх підготовки до використання як добрива;
- 3) склад та властивості осаду стічних вод за показниками, що наведені в додатку 3;
- 4) кількість осадів стічних вод у відвантаженій партії.

8. При узгодженні умов використання осадів стічних вод як добрива повинна бути комплексність заходів, що спрямовані на запобігання інфекційній захворюваності населення, а також забруднення навколишнього природного середовища важкими металами, що містяться в осадах.

9. Осади стічних вод як добрива використовуються виключно з дозволу підприємства централізованого водовідведення, на КОС якого підготовлено очищену стічну воду та осад стічних вод для повторного використання.

10. Нагляд (контроль) за дотриманням вимог використання осадів стічних вод як добрива проводиться відповідно до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

11. Зберігання осадів стічних вод, призначених для використання як добрива, здійснюється на критих майданчиках з твердим покриттям.

12. При зберіганні осадів стічних вод, призначених для використання як добрива, в закритих приміщеннях такі приміщення повинні бути обладнані системою вентиляції та розвантажувально-навантажувальними механізмами.

13. Осади стічних вод вносять у ґрунт під час його оброблення за допомогою машин та механізмів, що призначені для внесення органічного добрива.

14. При підготовці осадів стічних вод для використання як добрива та безпосередньо в процесі використання у споживачів необхідно дотримуватися правил охорони праці.

15. Повторне використання осадів стічних вод як альтернативного виду палива повинно відповідати таким вимогам:

1) як альтернативний вид палива осади стічних вод можуть використовуватися як безпосередньо на КОС, так і в інших галузях промисловості;

2) використання осадів стічних вод як альтернативного виду палива населенням заборонено;

3) при використанні осадів як альтернативного виду палива вологість осадів стічних вод повинна становити не більше 25%.

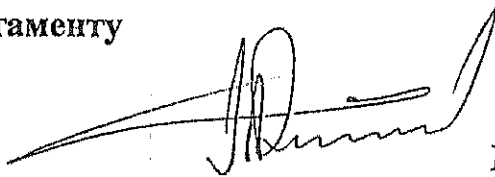
16. Висушені осади стічних вод повинні зберігатися в закритих приміщеннях, що забезпечені системами вентиляції.

17. При зберіганні висушених осадів стічних вод повинні бути передбачені заходи пожежної та вибухобезпеки.

18. Спалювання осадів стічних вод здійснюється в печах, конструкція яких повинна передбачати особливості хімічного складу осадів.

19. При спалюванні осадів стічних вод необхідно здійснювати очищення димових газів відповідно до вимог Нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 № 309 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 1 серпня 2006 р. за № 912/12786.

Заступник директора Департаменту
систем життєзабезпечення
та житлової політики

В.В. Токаренко

Додаток 1

до Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (підпункти 4, пункту 2 розділу II)

Нормативи вмісту токсичних елементів в очищених стічних водах, що використовуються для зрошування

Вимоги до стічних вод і їхніх осадів для зрошування та удобрення Допустимий вміст токсичних елементів в очищених стічних водах, що використовуються для зрошування, не повинен перевищувати таких показників

Хімічний елемент	Лімітуючий показник шкідливості	Допустимий вміст, мг/дм ³		Клас небезпеки
		клас придатності		
		I	II	
Бор	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,5	Від 0,5 до 1	2
Кадмій	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,005	Від 0,005 до 0,01	2
Кобальт	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,03	Від 0,03-0,05	2
Нікель	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,08	Від 0,08 до 0,2	3
Марганець	Загальносанітарний	Менше ніж 0,5	Від 0,5 до 1	3
Мідь	Загальносанітарний	Менше ніж 0,08	Від 0,08 до 0,2	3
Ртуть	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,002	Від 0,002 до 0,005	1
Свинець	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,03	Від 0,03 до 0,1	2
Фтор	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,7	Від 0,7 до 1,5	3
Хром ⁺³	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,2	Від 0,2 до 0,5	3
Хром ⁺⁶	Санітарно-токсикологічний	Менше ніж 0,05	Від 0,05 до 0,15	3
Цинк	Загальносанітарний	Менше ніж 1	Від 1 до 5	3

Для оцінювання якості стічної води визначають такі показники, як вміст фенолу, нафти та поверхнево-активних речовин. Кількість цих речовин у зрошувальній воді обмежують за показниками фітотоксичності та санітарної токсичності. Воду вважають придатною для зрошування, якщо вміст цих речовин не перевищує нижче наведених допустимих концентрацій

Назва речовини	Допустимий вміст, мг/дм ³	Лімітуючий показник шкідливості	Клас небезпеки
Фенол	Менше ніж 0,1	Органолептичний (запах)	4
Нафта багатосірчана	Менше ніж 0,1	Органолептичний (плівка)	4
Нафта інша	Менше ніж 0,3	Органолептичний (плівка)	4
Поверхнево-активні речовини	Менше ніж 0,2	Органолептичний (піна)	4

Додаток 2

до Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин
(підпункт 8 пункту 2 розділу II)

Умови для вибору ділянок для зрошування з використанням очищених стічних вод

1. Ділянки, що виділяються для облаштування зрошувальних систем з використанням очищених стічних вод повинні, розташовуватися на відстані від меж населеного пункту:

- 1) для внутрішньогрунтового зрошення – не менше 100 м;
- 2) при поверхневому поливанні – не менше 200 м;
- 3) при дощуванні короткоструменевими, спрямованими вниз апаратами – не менше 300 м;
- 4) при дощуванні середньоструменевими апаратами – не менше 500 м;
- 5) при дощуванні далекоструменевими апаратами – не менше 750 м.

Відстань між зрошувальними ділянками і магістральними шляхами повинна бути не менше ніж 100 м разом зі смугою відчуження.

2. Для санітарно-гігієнічної безпеки треба передбачати влаштування санітарно-захисної смуги (лісосмуги) 15 м з боку населеного пункту і 10 м уздовж магістральних доріг. Санітарно-захисні смуги необхідно влаштовувати згідно з ДБН 360-92 «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень».

3. Розміщення зрошувальних систем з використанням стічних вод не дозволено:

- 1) на території 1-го і 2-го поясів зон санітарної охорони джерел мінеральних вод і централізованого господарсько-питного водоспоживання;
- 2) у радіусі менше ніж 1 км від водозабору з поверхневого водного джерела;
- 3) у місцях наявності підземних вод питної якості, не захищених водостійкими породами;
- 4) у межах водоохоронних зон поверхневих і підземних водних об'єктів.

Додаток 3

до Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (підпункт 1 пункту 2, пункт 3, підпункт 3 пункту 6 розділу III)

Допустимі показники осадів стічних вод для можливості їх використання як добриво

Допустимі агрохімічні показники осадів стічних вод для можливості їх використання як добрива

Назва показника	Норма	Метод визначення
Масова частка органічної речовини, % на суху речовину, не менше ніж	40,0	ГОСТ 27980
Водневий показник, рН	6,5-7,5 ^{*)}	ГОСТ 27979
Масова частка поживних речовин, % на суху речовину, не менше ніж:		
азот загальний	1,5	ГОСТ 26715
фосфор загальний	0,7	ГОСТ 26717
^{*)} Осади зі значенням водневого показника (рН) понад 7,5 можливо використовувати на землях з кислою реакцією ґрунтового розчину		

Допустимі санітарно-гігієнічні показники осадів стічних вод для можливості їх використання як добрива

Назва показника	Норма
Індекс бактерій групи кишкової палички (індекс БГКП), од/дм ³	Не більше ніж 50000,0
Патогенні мікроорганізми, зокрема сальмонели	Не дозволено
Життєздатні яйця геогельмінтів	Не дозволено

Кваліфікаційні групи допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод мг/кг сухої речовини (обмеження в дозах, частоті внесення і сфері застосування) для можливості їх використання як добрива.

Назва показника	Група 1	Група 2	Група 3	Група 4	Група 5
	Використання (або виготовлення компосту) в дозах адекватних стандартним добривам	Використання у дозі 3-4 т/га за сухою речовиною щорічно або не більше ніж 10 т/га раз у три роки	Використання у дозі 5-6 т/га за сухою речовиною раз у 5-7 років з обов'язковим контролюванням фонового вмісту елементів у ґрунті	Використання у дозі 5-6 т/га за сухою речовиною раз у 5-7 років з обов'язковим контролюванням фонового вмісту елементів у ґрунті	Не дозволено використовувати для удобрення сільськогосподарських культур без попереднього оброблення. Можна використовувати лише як компонент для виготовлення компосту з органічними наповнювачами.
	Виготовлення органо-мінеральних чи органо-мінеральних біоактивних добрив з внесенням у дозах 1-3 т/га				
Стронцій	50-70	75-100	100-300	300-500	400-500
Свинець	100-200	400-600	600-750	750-1200	1200-1500
Ртуть	2-5	5-10	10-15	15-20	20-30
Кадмій	3-5	5-15	15-30	30-40	30-40
Нікель	50-75	75-150	150-200	200-400	400-600
Хром ⁺³	100-400	400-600	600-750	750-2000	2000-4000
Марганець	250-750	750-1500	1500-2000	2000-3000	3000-6000
Цинк	300-1000	1000-2000	2000-2500	2500-4000	4000-7000
Мідь	100-300	300-700	700-1500	1500-2500	2500-4000
Кобальт	5-20	20-50	50-100	100-150	150-200

Радіологічні показники якості осадів стічних вод при їх використанні як добрива не повинні перевищувати значень фонові радіоактивності ґрунтів у районі застосування цих добрив.

Додаток 4

до Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин
(підпункт 2 пункту 2 розділу III)

Порядок розрахунку дози внесення осадів у ґрунт

1. Агрохімічну дозу внесення осадів у ґрунт залежно від вмісту азоту на одиницю площі сільськогосподарських угідь (D_N) обчислюють з урахуванням фактичного вмісту загального азоту в осадах, ґрунті та його виносу культурою, що вирощують, за формулою:

$$D_N = \frac{10 \times V_o \times N_v}{(100 - W) \times N_d}$$

де: D_N – можлива доза внесення осадів за азотом, т/га×рік;

V_o – очікувана врожайність вирощуваних культур, ц/га;

W – вологість осадів, %;

N_d – вміст доступного азоту в осаді, кг/т сухої речовини;

N_v – винесення азоту вирощуваною культурою, кг/т (визначається за агрономічними довідниками).

2. Гігієнічну дозу внесення осадів у ґрунт залежно від фонового вмісту важких металів у ґрунті на одиницю площі сільськогосподарських угідь обчислюють з урахуванням фактичного вмісту важких металів в осадах т/га сухої речовини осаду:

$$D_r = \frac{(ГДК - \Phi) \times 3 \times 10^3}{c}$$

де: D_r – гігієнічна доза внесення осаду, т/га сухої речовини осаду;

ГДК – гранично допустима концентрація важкого металу в ґрунті, мг/кг;

Ф - фоновий вміст важкого металу в ґрунті, мг/кг;

С - вміст важкого металу в осаді, мг/кг сухої речовини осаду;

3×10^3 – маса орного шару ґрунту в перерахунку на суху речовину, т/га .

Значення фонових концентрацій важких металів у ґрунті та норми ГДК для ґрунту

Хімічний елемент	Значення ГДК, валовий вміст, мг/кг сухої речовини		Фоновий вміст, мг/кг сухої речовини	
	зона лісостепу (типові чорноземи, темно-сірі, сірі лісові, світло-сірі ґрунти, рН<7,0)	зона степу (чорноземні, темно-каштанові ґрунти, рН>7,0)	середній вміст(кларки)(за Виноградовим)	звичайний вміст у ґрунті (за Клоке)
Кадмій	3	5	0,5	0,01-1
Свинець	100	150	10	0,1-20
Хром	100	300	200	2-50
Цинк	300	500	50	3-50
Мідь	100	200	20	1-200
Марганець	1500	3000	850	-
Нікель	50	70	40	2-50
Кобальт	30	50	8	1-10
Молибден	4	5	3	0,2-5

Розрахунок гігієнічної дози внесення осадів проводять по кожному забрудненню окремо. З отриманих даних вибирають мінімальне значення ($D_{Г}^{мін}$), яке й визначає дозу конкретного осаду з врахуванням властивостей ґрунту та його фактичного забруднення.

У випадках, коли $D_{Г}^{мін} > D_{Н}$, ситуація для використання осадів стічних вод як добрива сприятлива. Чим більше $D_{Г}^{мін}$ за $D_{Н}$, тим безпечніше тривале використання осадів.

У випадках, коли $D_{Г}^{мін} = D_{Н}$, ситуація для використання осадів стічних вод як добрива менш сприятлива і вимагає жорсткого контролю. Це може

бути викликане підвищеним вмістом важких металів у ґрунті та/або осаді.

У випадках, коли $D_{\Gamma}^{\text{мін}} < D_{\text{N}}$, ситуація для використання осадів стічних вод як добрива не сприятлива.

Додаток 5

до Порядку повторного використання
очищених стічних вод та осаду за
умови дотримання нормативів
гранично допустимих концентрацій
забруднюючих речовин
(підпункт 3 пункту 2 розділу III)

Умови розташування ділянок для використання осадів стічних вод як добрива

1. Застосування осадів не повинно призводити до негативного впливу на навколишнє природне середовище.
2. Осади стічних вод як добриво необхідно застосовувати на рівних ділянках, не схильних до водної ерозії.
3. Не дозволено використання осадів на:
 - 1) землях природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого і рекреаційного призначення;
 - 2) землях водного фонду та інших територіях, що підлягають особливій охороні.
4. У разі внесення осадів стічних вод на меліорованих ділянках вздовж магістральних каналів слід залишати захисні смуги шириною не менше 30 м.

Додаток 6

до Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (пункт 5 розділу III)

Порядок відбору проб осаду

1. Відбір проб осадів, що призначені для використання як добрива, залежно від методу упаковки та зберігання проводиться таким чином, щоб усереднена проба була репрезентативною для усієї партії осаду.

2. Відбір проб ґрунту проводиться відповідно до нормативних документів:

- 1) ДСТУ 4287:2004 «Якість ґрунту. Відбирання проб»;
- 2) ДСТУ ISO 10381-1:2004 (ISO 10381-1:2002, IDT) «Якість ґрунту. Відбір проб. Частина 1. Настанови щодо складання програм відбирання»;
- 3) ДСТУ ISO 10381-2:2004 (ISO 10381-2:2002, IDT) «Якість ґрунту. Відбирання проб. Частина 2. Настанови з методів відбирання проб»;
- 4) ДСТУ ISO 10381-3:2004 (ISO 10381-3:2001, IDT) «Якість ґрунту. Відбирання проб. Частина 3. Настанови з безпеки»;
- 5) ДСТУ ISO 10381-5:2009 (ISO 10381-5:2005, IDT) «Якість ґрунту. Частина 5. Настанови з процедури дослідження міських і промислових ділянок щодо забрудненості ґрунту»;
- 6) ДСТУ ISO 10381-8:2009 (ISO 10381-8:2006, IDT) «Якість ґрунту. Відбирання проб. Частина 8. Настанови щодо відбирання проб на відвалах».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У зв'язку із прийняттям Верховною Радою України Закону України від 18.05.2017 № 2047-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» 18 серпня 2017 року Кабінетом Міністрів України схвалено План організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації зазначеного Закону.

На виконання абзацу третього розділу II вищезазначеного Плану Мінрегіоном розроблено проект наказу «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин» (далі – проект наказу).

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою проекту наказу є встановлення вимог щодо використання очищених стічних вод та осаду, які утворюються в процесі роботи споруд централізованого водовідведення населених пунктів, таким чином, щоб запобігти шкідливому впливу на ґрунт, рослинність, тварин та людей.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють Водний кодекс України, закони України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про альтернативні види палива».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту наказу не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державним агентством водних ресурсів України, Державною екологічною інспекцією України, Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України, Державною регуляторною службою України, а також проведення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць та не вирішує концептуальних проблем розвитку регіонів.

6¹. Запобігання дискримінації

Проект наказу не містить ознак дискримінації.

Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

7. Запобігання корупції

Проект наказу не передбачає правил та процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект наказу розміщено на офіційному веб-сайті сайті Мінрегіону (<http://www.minregion.gov.ua>).

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект наказу не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект наказу є регуляторним актом та відповідає принципам державної регуляторної політики.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці.

Реалізація положень проекту наказу не вплине на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Затвердження наказу дозволить встановити вимоги щодо використання очищених стічних вод та осаду, які утворюються в процесі роботи очищених споруд централізованого водовідведення населених пунктів.

Перший заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

V.A. Hogo

_____ 2018 року

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку
повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови
дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій
забруднюючих речовин»

I. Визначення проблеми

Повторне використання очищених стічних вод є однією з можливостей для задоволення зростаючої потреби промисловості та сільського господарства у водних ресурсах.

Це стосується й осаду, який утворюється в процесі очищення стічних вод.

Склад осадів стічних вод у переважній більшості випадків дозволяє розглядати їх не як відходи для спрямування на звалище, а як джерело цінних речовин для отримання органічних добрив або альтернативного палива.

Слід зазначити, що як очищена стічна вода, так і осади стічних вод при безконтрольному використанні можуть принести більше шкоди, ніж користі.

Повторне використання вищезазначених продуктів повинно здійснюватися за чітким порядком з неухильним дотриманням вимог безпеки для запобігання шкоди здоров'ю населення та навколишньому природному середовищу.

Розуміючи небезпеку, європейські країни прийняли Директиву Ради 86/278/ЄЕС «Про охорону навколишнього середовища та, зокрема ґрунту, при використанні осаду стічних вод в сільському господарстві» від 12 червня 1986 р та Директиву Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 року, які встановлюють основні орієнтири для країн європейського співтовариства для розроблення національних нормативних документів, що регламентують взаємовідносини у цій сфері.

У зв'язку із прийняттям Закону України від 18.05.2017 № 2047 «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» Мінрегіону надані повноваження щодо затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин.

На підставі викладеного Мінрегіоном розроблено проект наказу «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин» (дала – регуляторний акт).

Основні групи (підгрупи), на які проблеми справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	ні	—
Держава	так	—

Суб'єкти господарювання	так	—
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	—

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує законодавчого врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Регуляторний акт спрямований на розв'язання проблеми визначеної у попередньому розділі цього аналізу регуляторного впливу, а саме на встановлення вимог щодо використання очищених стічних вод та осаду, які утворюються в процесі роботи споруд централізованого водовідведення населених пунктів, таким чином, щоб запобігти шкідливому впливу на ґрунт, рослинність, тварин та людей.

Досягнення мети передбачається шляхом розроблення проекту регуляторного акта.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечується досягнення цілі щодо створення умов для попередження порушень у роботі систем централізованого водовідведення та повторного використання очищених стічних вод, а також охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод, що у свою чергу, є гарантуванням безпеки життя і здоров'я людини
Прийняття регуляторного акта	Прийняття регуляторного акта забезпечить створення належних правових підстав та умов для безпечного й безперервного функціонування систем централізованого водовідведення

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети
Прийняття регуляторного акта	1. Реалізація державної політики у сфері водовідведення; 2. Виконання вимог Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»	відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	90463,2	49421,1	16473,7	-	156358
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	60	30	10	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не відповідає вимогам чинного законодавства України
Прийняття регуляторного акта	Прийняття проекту регуляторного акта полягатиме в запобіганні виникнення прогалин в законодавстві у сфері водовідведення	Прийняття регуляторного акта не потребує витрат

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	З огляду на альтернативу - залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, витрати відсутні
Прийняття регуляторного акта	Прийняття регуляторного акта не потребує витрат

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала

Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін не забезпечить досягнення поставленої мети. Очищена стічна вода та осади стічних вод при безконтрольному використанні можуть принести більше шкоди ніж користі. Повторне використання вищезазначених продуктів повинно здійснюватися за чітким порядком з неухильним дотриманням вимог безпеки для запобігання шкоди здоров'ю населення та навколишньому природному середовищу
Прийняття регуляторного акта	4	Прийняття проекту регуляторного акта забезпечить виконання вимог Закону України «Про питну воду та водовідведення» та створить єдині умови для повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акта	1.Реалізація державної політики у сфері водовідведення; 2. Виконання вимог Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»; 3.Встановлення єдиного порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин 4.Надання можливості суб'єктам	У разі прийняття регуляторного акта, держава та суб'єкти господарювання не нестимуть ніяких матеріальних та інших витрат	У разі прийняття регуляторного акта задекларована ціль буде досягнута повною мірою

	господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта, повторно використовувати очищену стічну воду та осаді стічних вод для технологічних потреб		
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави та суб'єктів господарювання відсутні	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, витрати для держави та суб'єктів господарювання відсутні	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Очищена стічна вода та осаді стічних вод при безконтрольному використанні можуть принести більше шкоди, ніж користі. Повторне використання вищезазначених продуктів повинно здійснюватися за чітким порядком з неухильним дотриманням вимог безпеки для запобігання шкоди здоров'ю населення та навколишньому природному середовищу	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні
Прийняття регуляторного акта	У разі прийняття регуляторного акта для держави вигода полягатиме у створенні умов, єдиних для повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин. Тому обраним альтернативним способом вирішення проблеми є розроблення регуляторного акта	Упродовж деякого часу дії регуляторного акта може впливати низька обізнаність суб'єктів, на яких поширюється дія цього регуляторного акта

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізм, який забезпечить розв'язання проблеми, яка визначена у розділі I цього аналізу регуляторного впливу є:

затвердження наказу Мінрегіону Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин.

Заходи, що пропонуються для розв'язання проблеми:

- 1) Погодження проекту наказу Мінрегіону із заінтересованими органами;
- 2) Направлення проекту наказу Мінрегіону на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
- 3) Забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення проекту наказу Мінрегіону на офіційному веб-сайті Мінрегіону www.minregion.gov.ua;

Для суб'єктів господарювання – ознайомлення з регуляторним актом, прийняття рішення щодо його застосування.

Для органів державної влади – взяти до відома та використовувати в роботі.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги, оцінюється вище середнього.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають перманентний характер.

Строк набрання чинності регуляторного акта – відповідно до діючого законодавства, після державної реєстрації в Мін'юсті з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не прогнозується;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – підприємства водопровідно-каналізаційного господарства та суб'єкти підприємницької діяльності в сільському господарстві та промисловості – 156358 підприємств;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – середній;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта – вище середнього, регуляторний акт розміщено на офіційному сайті Мінрегіону;

кількість підприємств усіх форм власності в Україні, які можуть використовувати очищену стічну воду для технологічних потреб – 155147;

кількість підприємств усіх форм власності в Україні, які можуть використовувати осади стічних вод як добриво – 5786;

зменшення скидів забруднюючих речовин у поверхневі водоймища – на 10%;

зменшення викидів парникових газів на КОС – на 25%.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно цього регуляторного акта буде послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності в строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зокрема:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде проведено через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом;

повторне відстеження результативності – через два роки з дня набрання ним чинності;

періодичне відстеження результативності – один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Мінрегіоном за допомогою статистичного методу,

шляхом аналізу даних отриманих від суб'єктів господарювання на яких поширюється дія регуляторного акта.

**Перший заступник Міністра
регіонального розвитку, будівництва
та житлово – комунального
господарства України**

_____ 2018 року

В.А. Негода

Пошук

ПРО МІНІСТЕРСТВО НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ПРЕС-ЦЕНТР ПРИЙМАЛЬНЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗ.

Головна > Нормативно-правова база > Регуляторна політика > Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів > [Повідомлення про оприлюднення до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин»](#)

Пошук по нормативній базі

Регуляторна політика

Інформація про здійснення Міністерством регуляторної діяльності

Відстеження результативності

План діяльності Мінрегіону з підготовки проектів регуляторних актів

Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів

Проекти регуляторних актів для обговорення та аналізу регуляторного впливу

Громадське обговорення

Нормативно-правові та інші акти

Нове в законодавстві

Повідомлення про оприлюднення до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин»

16.01.2018

Повідомлення про оприлюднення до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин»

Розробник: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Стислий виклад змісту проекту

Проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин» розроблений на виконання вимог статті 11 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (далі – проект регуляторного акта).

Інформація про спосіб оприлюднення

Проект регуляторного акта, пояснювальну записку та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (www.minregion.gov.ua) в розділі «Регуляторна політика».

Інформація про строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції до проекту

Пропозиції та зауваження до проекту регуляторного акта приймаються протягом місяця з дня оприлюднення.

Інформація про спосіб надання зауважень та пропозицій до проекту

Пропозиції та зауваження до проекту регуляторного акта просимо надавати Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики одним із зручних видів передачі інформації:

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24, тел. 207-18-06; HabrlyevychYuYu@minregion.gov.ua.

Державна регуляторна служба України:

01001, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 285-05-55, факс 254-43-93;

inform@dkrp.gov.ua.

КОНТАКТИ

01601, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 9

(юридична адреса)

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24

Загальний відділ: (044) 284-05-54, 284-05-51,

278-82-90 (факс)

minregion@minregion.gov.ua

Відділ по роботі із зверненнями громадян та забезпечення доступу до публічної інформації
(044) 284-05-29, 278-63-08, 284-05-53
zarpyt@minregion.gov.ua

Прес-служба Міністерства
(044) 590-47-96 (тел/факс), 590-47-95
press@minregion.gov.ua

ВАЖЛИВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Президент України

Верховна Рада України

Урядовий портал

Національне агентство з питань запобігання корупції

Державний фонд регіонального розвитку

Геопортал «Адміністративно-територіальний устрій Укра...

Децентралізація влади

Держархбудінспекція

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву

Держенергоефективності України

Угода мерів

Урядова "гаряча лінія"

Громадська рада при Міністерстві